

Atleticagymnasiet AB
peter.walz@atletica.nu

Rektorn vid Atleticagymnasiet i Stockholms kommun
jose.calvo@atletica.nu

Beslut för gymnasieskola

---

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Atleticagymnasiet i Stockholms kommun

Tillsyn av den fristående gymnasieskolan Atleticagymnasiet i Stockholms kommun

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholm under 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Den fristående gymnasieskolan Atleticagymnasiet i Stockholms kommun besöktes av Skolinspektionen mellan den 23 och 24 februari 2012.

Helhetsbedömning

Den genomsnittliga betygspoängen för Atleticagymnasiet i Stockholm är högre än motsvarande värde i riket. Andel elever som når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier är också högre jämfört med riket. Tillsynen visar också att det föreligger skillnader i måluppfyllelse mellan utbildningarna på skolan och inte vid någon utbildning når samtliga elever grundläggande behörighet för vidare studier.

Skolans värdegrundsarbete måste förbättras. Vid tillsynen förekom inslag på Internet som skulle kunna uppfattas som trakasserande av eleverna och skolan hade inte agerat kraftfullt mot detta. Skolans förebyggande arbete och plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningskraven. Dessutom saknas rutiner för anmälan till socialnämnden när barn far illa eller riskerar att fara illa. Skolinspektionen ser allvarligt på de brister som föreligger inom detta område.

Skolan måste vidta åtgärder så att eleverna får utmaningar att nå längre i sin kunskapsutveckling. I detta arbete ingår att skolans systematiska och dokumenterade kvalitetsarbete måste förbättras. Det innefattar att skolans resultat regelbundet utvärderas och att ställning tas till vilka åtgärder skolan ska vidta för att öka måluppfyllelsen. Åtgärder måste vidtas så att samtliga elever vid skolan får sin garanterade undervisningstid.

Alla lärare på skolan har inte pedagogisk högskoleexamen och i vissa kurser bedrivs undervisning av lärare som även saknar ämneskompetens. Många lärare har dock ett stort förtroende hos eleverna och fungerar enligt samstämmiga uppgifter generellt sett väl i sin yrkesutövning.

Trots att det på skolan finns elever i behov av stödinsatser saknas ett fungerande arbete med särskilt stöd. Rutiner saknas för utarbetande av åtgärdsprogram och därtill utarbetas inte alltid åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd och de som tagits fram är bristfälliga.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av den fristående gymnasieskolan Athleticagymnasiet i Stockholms kommun åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Athleticagymnasiet AB att senast den 2012-07-27 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Lärarna ger uttryck för att de stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan. (Lgy 11 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande / Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Lärarna anpassar undervisningen efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (1 kap. 4 § andra stycket, 3 kap. 3 § 2010 års skollag samt Lgy11 avsnitt 2.1 Kunskaper / Lpf 94 avsnitt 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna och avsnitt 2.1 Kunskaper).
- Lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. (3 kap. 3 § andra meningen skollagen, Lgy 11 2.1 Kunskaper / Lpf 94 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, 2.1 Kunskaper).

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden.

I detta ingår att:

- Eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem (4 kap. 9 § skollagen, Lgy11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande / Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).

Trygghet och studiero

Skolmiljön vid skolan präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Ordningsregler finns, har utarbetats under medverkan av eleverna och följs upp vid skolenheten (5 kap. 5 § skollagen).
- Rektorer och lärare vidtar de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende (5 kap. 6 § skollagen).
- Vid skolan genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 och 10 §§ skollagen).
- Det finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

I de fall det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Utredningen av behov av särskilt stöd sker i samråd med elevhälsan (3 kap. 8 § andra stycket skollagen).
- Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och omsätter inte heller resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § skollagen samt Lgy 11 avsnitt 2.6 Rektorns ansvar / Lpf 94 avsnitt 2.6 Rektors ansvar)
- Kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet (4 kap. 4 § andra stycket skollagen).

Personalkompetens

Personalen vid skolenheten har inte utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med personalkompetens.

I detta ingår att:

- De lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva (2 kap. 13, 18 §§ skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag och 33 § lag om införande av skollagen).
- Endast lärare som uppfyller skollagens kriterier är anställda utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § skollagen).

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Gymnasieutbildningarna uppfyller inte författningarnas krav vad gäller innehåll och omfattning.

- För utbildningen finns inte nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med omfattning, innehåll och resurstillgång.

I detta ingår att:

- Elever på yrkesprogram och högskoleförberedande program får minst sin garanterade undervisningstid (1 kap. 3 §, 16 kap. 18 § skollagen/ 2 kap. 5 a § förordning om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet och 5 kap. 4 d § 1985 års skollag).
- Eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande (2 kap. 36 § skollagen).

Handläggningsrutiner

Skolan saknar fungerande handläggningsrutiner och beslut fattas inte i enlighet med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med handläggningsrutiner.

I detta ingår att:

- Skolan har fungerande rutiner gällande anmälningsskyldighet till socialnämnden (29 kap. 13 § andra stycket skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Motivering:

Enligt skollagen ska det i utbildningen tas hänsyn till elevers olika behov. Lärarna ska ge alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin utveckling. Enligt läroplanen ska läraren anpassa undervisningen till varje enskild elev.

Vid intervjuer med elever, rektorn och lärare framkommer att undervisningen inte alltid anpassas efter enskilda elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Från och med höstterminen har skolan börjat med blocklektioner som innebär att flertalet ämnen (inte i ämnena matematik, språk) läses i två och en halv timme. Lärare uppger att blocken kräver god planering och att det kan vara svårt att hålla elevernas motivation och intresse uppe under hela lektionsblocket. Lärarna har i arbetslagen diskuterat hur de pedagogiskt ska planera undervisningen. De har också fått exempel från ledningsgruppen på hur de ska kunna lägga upp och planera de långa arbetspassen. Rektorn uppger att lärarna bland annat behöver förändra arbetssättet för att få med alla elever och främst de elever som har svårigheter. Elever uppger att de i vissa ämnen "får göra samma sak", att de sällan får ytterligare utmaningar att arbeta med. Planeringen ser i regel likadan ut för samtliga elever i klassen med vissa undantag. Eleverna beskriver att när de är klara med uppgifterna får de oftast gå från lektionen. Detta bekräftas av lärare som uppger att "Vi släpper dem när de är klara" och "Det blir för mycket korvstoppning". Skolinspektionens enkätresultat för elever i årskurs 3 som genomfördes under hösten 2011 visar också att det är många elever som tycker att skolarbetet är för lätt för dem och de sällan får svårare extrauppgifter. Skolinspektionen såg exempel på elever som inte var klara med ett moment i en kurs, och som hade lektion med läraren medan 75 procent av eleverna som redan var klara hade fått ledigt. Lärare uppger för Skolinspektionen att de inte har tillräckligt med planeringstid för att anpassa undervisningen/uppgifterna till varje elev. I intervjuer med lärare och elever

framkommer att det i vissa kurser finns brister i anpassningen för såväl de elever som har svårigheter som för de elever som har det lättare. Eleverna ger vid intervjuer exempel på att de i vissa ämnen tvingas hjälpa varandra eftersom de upplever att läraren inte förklarar för dem. Som stöd till lärarna för att utveckla pedagogiken har skolan anställt en specialpedagog. Denna hade vid tillsynen dock endast arbetat en kort tid på skolan. Enligt skolans egen enkät 2010/11 anser endast 43 procent av lärarna att skolans resurser möjliggör ett varierat arbetssätt.

Sammanfattningsvis framgår av utredningen att det finns brister att anpassa undervisningen till varje enskild elev för att kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

1 kap. 4 § andra stycket och 3 kap. 3 § skollagen samt Lgy11 avsnitt 2.1 Kunskaper / Lpf 94 avsnitt 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna och avsnitt 2.1 Kunskaper, Lgy 11 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande / Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 kap. 3 § andra meningen 2010 års skollag, Lgy 11 2.1 Kunskaper / Lpf 94 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, 2.1 Kunskaper

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande**Bedömning:**

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt skollagen ska eleverna ges ett aktivt inflytande över utbildningen.

I intervjuer uppger elever att det varierar mellan lärare i hur hög grad de ger eleverna inflytande över undervisningen. Eleverna uppger vidare att de själva sällan ger förslag på hur eller med vad de skulle vilja arbeta inom ett område för att lära sig på bästa sätt. Även rektorn uppger att det varierar i hur hög grad eleverna får vara med och påverka sin undervisning. Av Skolinspektionens enkät, hösten 2011 till elever i årskurs 3, framgår också att 43 procent av eleverna anger att det bara är lärarna som bestämmer hur eleverna ska arbeta på lektionerna.

Sammanfattningsvis framgår av utredningen att eleverna inte ges ett aktivt inflytande över utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning:

4 kap. 9 § skollagen, Lgy11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande / Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolmiljön vid skolan präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering:

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp. Det är rektorn som beslutar om ordningsreglerna. Enligt skollagen ska rektor och lärare vidta omedelbara eller tillfälliga åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende.

Vid intervjuer med eleverna framkommer att alla inte känner till om det finns ordningsregler i skolan och att de inte heller har varit delaktiga när de utarbetats. Enligt eleverna hanterar lärarna eleverns ordningsstörande beteende olika. Rektorn uppgav att skolan har ordningsregler men att de behöver förankras och tydliggöras hos eleverna. Skolan arbetar med "veckans regel" som rektorn gett mentorerna i uppgift att ta upp med sina elever. Detta framkommer inte under de intervjuer med elever och lärare som Skolinspektionen genomförde. Rektorn och lärare uppger vidare att eleverna informerats om ordningsreglerna och att de finns uppsatta i klassrummen men i intervjuer med elever framkommer att de inte följs vilket påverkar studieron negativt. Det kan också Skolinspektionen konstatera utifrån de verksamhetsbesök som genomfördes.

Av skollagen framgår att varje verksamhet ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Det första steget i det arbetet är att kartlägga förhållandena i den egna verksamheten. Av lagen framgår också att en plan mot kränkande behandling ska upprättas. Planen ska innehålla de åtgärder som, utifrån en kartläggning av den specifika skolans behov, behövs för att förebygga och motverka kränkande behandling. Planen ska även innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som ska genomföras under det kommande året. I efterföljande års plan ska skolan redogöra för hur de planerade åtgärderna genomfördes.

Enligt rektorn arbetar skolan mycket med värdegrundsarbetet genom att gemensamma aktiviteter med alla årskurser planeras och genomförs av bland annat skolans kamratstödjare, så kallade "änglar". Skolan framhåller också att skolans motiveringsprogram som förläggs till Spanien en vecka varje läsår för varje årskurs, innehåller främst värderingsövningar och teambuilding. Skolinspektionens enkätresultat till elever i årskurs 3 visar däremot att 55 procent av eleverna tycker att påståendet "i den här skolan talar vi ofta om människors lika värde" stämmer ganska dåligt eller inte alls.

Som framgår av avsnittet som behandlar resultat av värdegrundsarbetet framkommer att det under tillsynen förekommer inslag på internet som skulle kunna uppfattas som trakasserande av eleverna.

Det framkommer också att rektorn, lärare och elevhälsan känner till detta och uppger att de har svårt att ta upp detta med klasserna med förklaringen att "vi har inga verktyg för att ta tag i detta". Enligt rektorn och elevhälsan ska skolan, om två veckor, ha en temadag om nät-mobbing på förekommen anledning. Under tillsynsbesöket uppfattar Skolinspektionen att skolan inte tar händelsen med tillräckligt stort allvar och skolan borde diskutera med eleverna om dessa inslag är förenliga med skolans värdegrund. I samband med faktagranskningen av utkastet till beslut uppger huvudmannen för Athleticagymnasiet att temadagen för eleverna om nätmobbing är genomförd och de numera har en "Teacher-on-the-net" som "nattvandrar" på nätet där ungdomarna är.

Vid skolan finns en likabehandlingsplan. Elever uppger i intervjuer att de inte känner till innehållet i planen och att det är skolans "änglar" varit delaktiga i arbetet med planen. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller enligt Skolinspektionen inte lagens krav. Planen måste förtydligas så att det framgår vilka främjande och förebyggande åtgärder som skolan avser påbörja eller genomföra under det kommande året. Konkreta mål och beskrivningen av årets insatser ska utgå från en kartläggning av verksamheten vilket skolan inte gjort. En redovisning av hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolmiljön inte präglas av trygghet och studiero samt att det finns brister i det målinriktade arbetet mot kränkande behandling. Rektor och lärare vidtar inte de omedelbara och tillfälliga åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet. Skolans plan saknar en redogörelse för vilka åtgärder och förbättringsinsatser som skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning:

5 kap. 5 och 6 §§, 6 kap. 6 - 8 och 10 §§ skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

I de fall det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Enligt skollagen ska det anmälas till rektor om det framkommer att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Av skollagen framgår vidare att åtgärdsprogram ska utarbetas för elev som ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Vid intervjuer med rektorn framkom att elevens behov av särskilt stöd identifieras vid skolans mitterminskonferenser. Skolan har däremot ingen tydlig rutin för att rapportera till rektorn och elevhälsan när eleverna har svårigheter i skolarbetet. Utifrån intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan kan Skolinspektionen konstatera att rutiner saknas kring utarbetande av åtgärdsprogram. En konsekvens av att rutiner saknas och att det inte finns en tydlig struktur i arbetet är enligt elevhälsan och att behovet av särskilt stöd inte blir ordentligt utrett. Enligt rektorn är det rektorn själv som skriver alla åtgärdsprogram. I skolan saknas också rutiner för samråd med elevhälsan i samband med att ett åtgärdsprogram upprättas.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av saknar koppling till de kunskapskrav som eleven riskerar att inte nå. Vidare saknas tydliga beskrivningar av elevens behov.

Sammanfattningsvis framgår av utredningen att det finns stora brister i skolans arbete med utredningar av elever i behov av särskilt stöd. Åtgärdsprogrammen saknar tydliga beskrivningar av elevens behov. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

3 kap. 8 § och 9 § skollagen.

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och omsätter inte heller resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Varje skola inom skolväsendet ska enligt skollagen systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Det är enligt såväl skollagen som läroplanen rektorns ansvar att kvalitetsarbetet på enhetsnivå genomförs. Rektorn ska se till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen och att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har tagit del av skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2010/11. I denna redovisas bland annat resultat av årets kvalitetsarbete, elev- och personalenkäter, likabehandlingsarbetet samt måluppfyllelse och åtgärder. Det finns i skolans dokumenterade kvalitetsarbete ingen systematisk jämförande analys av kunskapsresultaten mellan enskilda kurser, mellan program/elevgrupper eller för skolan som helhet. Skolan kan vid tillsynsbesöket inte presentera några samlade kunskapsresultat.

Vid intervjuer med lärare och övrig personal framkommer att de inte är delaktiga i någon kontinuerlig uppföljning och analys av resultaten för att utveckla verksamheten och nå högre måluppfyllelse. Det framgår vidare att lärare, övrig personal och elever inte varit delaktiga i kvalitetsarbetet. Av bland annat dokumentstudier framkommer att några lärare överlag sätter höga betyg i sina ämnen jämfört med andra ämnen i samma elevgrupp. Rektor uppger att en analys av lärarnas bedömning och betygssättningen utifrån kunskapskraven inte har gjorts.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolans kvalitetsarbete inte motsvarar författningarnas krav när det gäller analys av resultaten för att utveckla verksamheten och nå högre måluppfyllelse. I kvalitetsarbetet medverkar inte lärare, övrig personal och elever. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

4 kap. 4 § första och andra stycket skollagen/ Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar / Lpf 94 2.6 Rektors ansvar

Bedömningsområde: Personalkompetens

Bedömning:

Personalen vid skolenheten har inte utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Motivering:

Enligt skollagen ska de lärare som anställs efter den 1 juli 2011 ha utbildning för den undervisning de ska bedriva. De lärare som är anställda före den 1 juli 2011 ska ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Vid tidpunkten för tillsynen fanns det 30 anställda lärare (inklusive två tjänstlediga). Fem av dessa har anställts efter den 1 juli 2011. Av dessa lärare saknar en lärare utbildning för den undervisning läraren bedriver.

23 av lärarna är anställda före den 1 juli 2011. Av dessa lärare saknar sex (inklusive två tjänstlediga) lärarexamen och/eller ämneskompetens för den undervisning de i huvudsak bedriver. I samband med faktagranskningen av utkast till detta beslut uppger huvudmannen att två av lärarna nu är behörig och att en lärare förväntas bli behörig till sommaren. Vid skolan är tre lärare tillsvidareanställda trots att de saknar lärarexamen.

Sammantaget innebär detta att i ämnena engelska, spanska, naturkunskap, samhällskunskap, internationell ekonomi och matematik bedrivs i vissa klasser undervisning av lärare som saknar lärarexamen och utbildning för de ämnen de undervisar i. I ämnena idrott, multimedia och ledarskap bedrivs undervisningen av lärare som har lärarexamen men saknar ämneskompetens för gymnasiet.

Sammanfattningsvis visar utredningen att undervisning bedrivs av lärare utan adekvat utbildning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

2 kap. 13, 18 skollagen/2 kap. 3 § 1985 års skollag/33 § lag om införande av skollagen, 2 kap. 20 § skollagen

Bedömningsområde: Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning:**

Gymnasieutbildningarna uppfyller inte författningarnas krav vad gäller innehåll och omfattning.

För utbildningen finns inte nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Motivering:

Skollagen och gymnasieförordningen anger att eleverna har rätt till en minsta garanterad undervisningstid på yrkesprogram och högskoleförberedande program respektive nationella och specialutformade program. Det är inte all tid som eleven spenderar i skolan som kan betraktas som undervisningstid. Begreppet undervisning definieras i skollagen som sådana målstyrda processer som under ledning av lärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden.

Enligt skollagen har elever på yrkesprogram rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter och elever på högskoleförberedande har rätt till minst 2 180 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Vidare ska huvudmannen besluta om antalet undervisningstimmar för varje kurs och för gymnasiearbetet samt om hur fördelningen av undervisningstiden över läsåren ska göras. Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid.

Huvudmannen och rektorn har i dokument redovisat hur eleverna vid Atleticagymnasiet i Stockholm erbjuds sin garanterade undervisningstid. Antal schemalagda timmar per 100 poängskurs är vanligtvis 90 timmar med undantag för gymnasiearbete/projektarbete som endast har 60 timmar schemalagd tid, enligt de dokument som Skolinspektionen tagit del av. Antal schemalagda timmar per 50-poängskurs är 45 timmar. Rektorn har uppfattningen att skolan uppfyller bestämmelsernas krav om den garanterade undervisningstiden.

Flertalet ämnen läses i block om vanligtvis 2 timmar och 20 minuter. Elever säger att de får rast under upp till 20 minuter av varje undervisningsblock. Dessutom berättar eleverna att de ofta får gå tidigare när de är klara med de arbetsuppgifter som läraren planerat, ibland sker detta efter halva tiden. Även lärarna beskriver att de ibland släpper eleverna tidigt om de är klara med ett arbetsmoment. Detta bekräftas också vid de besök som inspektörerna genomförde under tillsynen, då eleverna bland annat fick gå över en timme för tidigt från en lektion i idrott och hälsa. Enligt rektorn har tiden utökats i vissa ämnen för att kompensera den tid som går bort vid rasten. Däremot kände rektorn inte

till att elever fick gå tidigare. Rektorn uppger att lektionspassen ska utvärderas för att vidta eventuella åtgärder inför nästa läsår.

Det framkommer också under Skolinspektionens tillsyn att det i elevernas scheman ingår så kallade studieforum dit eleverna kan gå för att arbeta med valfria uppgifter, för att hinna ikapp i något ämne eller få stöd. I årskurs 1 är det sex studieforum d.v.s. minst 360 min/vecka (sex timmar) schemalagda. Av schemat framgår att studieforum ofta krockar med andra ämnen eller med annat studieforum, vilket också elever uppger. Eleverna har då heller inte tillgång till lärare som ansvarar för det ämne som eleven själv väljer att arbeta med eftersom den läraren oftast har lektionspass med annan undervisningsgrupp eller schemalagd i annat studieforum. Det framkommer också att eleverna har många håltimmar då eleverna hänvisas till att arbeta på egen hand. Vikarie tillsätts nästan aldrig när ordinarie lärare av någon anledning är frånvarande.

Skolan har ett så kallat motiveringsprogram som genomförs i Spanien en vecka varje år i slutet av varje årskurs. Det finns ingen skriftlig plan med programmens syfte och innehåll. Skolinspektionen har tagit del av ett veckoschema med lärarledda aktiviteter. Dock kan rektorn inte specificera vilka ämnen eleverna läser, men att de arbetar med värderingsövningar och teambyggande aktiviteter. De elever som inte följer med på resan går in i andra klasser. Dock ges de inte full möjlighet att läsa sina ämnen enligt schema beroende på att lärare och mentorer är med på resan. Om en lärare är ensam lärare i ett ämne får denne heller ingen vikarie som undervisar i just detta ämne. Detta gäller bland annat musik. Enligt lärare försvinner mycket undervisningstid på grund av resan. De lärare som är kvar på skolan har studieforum med de elever som inte åker med. Lärare uttrycker att det blir haltande i undervisningen och att de tappar undervisningstid.

I intervjuer med lärare framkommer att totalt 13 blocklektioner i biologi dvs. en tredjedel av den totala lektionstiden förvinner bland annat på grund av att ämnet är schemalagt i block vid ett tillfälle per vecka, studiedagar, lovdagar och motivationsprogrammet. Det är enligt Skolinspektionen inte acceptabelt.

I skollagen anges att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Elever i gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Tillsynen vid Athleticgymnasiet i Stockholm visar att eleverna inte har tillgång till ett skolbibliotek. Det finns alltså vid skolan ingen gemensam och ordnad

resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. Viss samverkan med stadsbiblioteket förekommer men den är sporadisk.

Under Skolinspektionens utredningstid har vårdnadshavare till elever på skolan hört av sig och lämnat uppgifter bland annat om att lektioner ställs in, att elever får gå hem, att vikarier sällan sätts in vid ordinarie lärares frånvaro och att resan till Spanien tar bort mycket av skoltiden.

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleverna inte får sin garanterade undervisning tillgodosedd. Dessutom har eleverna inte tillgång till skolbibliotek. Verksamheten uppfyller därför inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

1 kap. 3 §, 16 kap. 18 § skollagen/2 kap. 5 a § förordning om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet och 5 kap. 4 d § 1985 års skollag, 2 kap. 36 § skollag

Bedömningsområde: Handläggningsrutiner**Bedömning:**

Skolan saknar fungerande handläggningsrutiner och beslut fattas inte i enlighet med författningarna.

Motivering:

Enligt skollagen har skolan skyldighet att anmäla till socialnämnden om barn far illa eller riskerar att fara illa.

Vid intervjuer med rektorn och huvudmannen framkommer att skolan inte har fungerande rutiner gällande anmälningsskyldighet till Socialnämnden.

Sammanfattningsvis framgår av utredningen att huvudmannen och skolan saknar rutiner gällande anmälningsskyldighet till Socialnämnden. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Författning:

29 kap. 13 § andra stycket och 18 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Skolinspektionen utgår i sin tillsyn från alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö. Det innebär att alla elever når maximala resultat och grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier.

Den genomsnittliga betygspoängen för eleverna som avslutade sin utbildning vid Athleticgymnasiet i Stockholm 2011 var 16,0 vilket är högre än motsvarande värdet för riket (14,1) enligt den nationella statistiken. Den genomsnittliga betygspoängen har förbättrats jämfört med föregående läsår då den var 14,9. Andelen elever som nådde grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier läsåret 2010/11 var 96 procent vilket är högre jämfört med riket (87 procent). Detta resultat har också förbättrats jämfört med tidigare år.

De program som uppvisar högst betygspoäng är Naturvetenskapsprogrammet med 16,6 och Samhällsvetenskapsprogrammet med 16,8. Båda programmen uppvisar ett högre resultat jämfört med motsvarande program i riket. Andelen elever som uppnådde minst Godkänt (G) i kärnämneskurserna läsåret 2010/11 var enligt nationell statistik 100 procent i engelska A, estetisk verksamhet, matematik A, samhällskunskap A och svenska A. I övriga kärnämnen och projektarbete nådde 98 till 99 procent av eleverna minst betyget Godkänt. Enligt rektorn är förklaringen till de goda resultaten bland annat att eleverna måste klara sina studier för att få åka med på resan till Spanien inom det så kallade Motivationsprogrammet.

Enligt skolans egen sammanställning av resultatet på de nationella kursproven uppnådde alla elever minst godkänt betyg på det nationella kursprovet i engelska A och i engelska B läsåret 2010/11. I svenska B når 91 procent minst godkänt betyg. I matematik A är det ca 66 procent av eleverna som når minst betyget godkänt. På det nationella kursprovet i matematik B når enbart 39 procent minst godkänt. Av sammanställningen framgår också att det är 27 procent eleverna som inte har skrivit provet. Det framgår också att det framförallt är elever i Medieprogrammet och Handels- och administrationsprogrammet som inte når minst godkänt i matematik.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på områden där skolan föreläggs att vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Resultat av värdegrundsarbetet

Skolan ska enligt läroplanen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna. Där ingår människolivets okränkbarhet, allas lika värde, jämställdhet mellan män och kvinnor och solidaritet med svaga och utsatta.

Vid intervjuer med lärare och elever framkommer att det råder god sammanhållning och elever trivs. Vid observationer i samband med tillsynen kunde dock Skolinspektionen konstatera att det är bristande arbetsro under lektionerna, att eleverna inte följer skolans ordningsregler och att de inte heller alltid är kända av eleverna. Reglerna hanteras också olika mellan lärarna. Dessa områden bekräftas också av Skolinspektionens skolenkäter till elever och personal hösten 2011. Skolan uppger att det bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete exempelvis gemensamma aktiviteter som organiseras av skolans kamratstöd-jare så kallade "Änglar", värderingsövningar och motiveringsprogrammet som syftar till "teambuilding" i klasserna.

Under tillsynen framkommer att det förekommer inslag på internet som skulle kunna uppfattas som trakasserande av eleverna. Skolan bör i förebyggande syfte diskutera med eleverna om dessa inslag är förenliga med skolans värdegrund.

Beskrivning av Athleticagymnasiet i Stockholms kommun

Skolverket beslutade den 7 januari 2003 (dnr 44-2003:0002) att Athleticagymnasiet (tidigare Kista Idrottsgymnasium) ska var berättigad till bidrag som fristående gymnasieskola i Stockholms kommun. Beslutet avser tre utbildningar:

- Utbildningen kallad Naturvetenskaplig utbildning med idrottsprofil,
- Utbildningen kallad Eldata utbildning med idrottsprofil,
- Utbildningen kallad Samhällsvetenskaplig utbildning med idrottsprofil,
- Utbildningen kallad Handels- och administrationsutbildning med idrottsprofil.

Utbildningarna har i bidragshänseende förts till Naturvetenskapsprogrammet, Elprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet och Handels- och administrationsprogrammet.

Enligt beslut den 7 november 2006 (dnr 44-2006:1172) förklarar Skolverket att Athleticagymnasiet i Stockholms kommun ska vara berättigad till bidrag för utbildningen:

- Specialutformat Medieprogram, kommunikation och äventyr.

Rätten till bidrag gäller under förutsättning att utbildningarna startat senast vid början av läsåret 2008/09. Utbildningarna hänförs i bidragshänseende till Medieprogrammet.

Huvudman för skolan är Athleticagymnasiet AB med organisationsnummer 556779-9035. Enligt beslut den 15 maj 2009 förklarar Skolinspektionen med stöd av 9 kap. 16 c § 1985 års skollag (1985:1100) fortsatt rätt till bidrag vid byte av huvudman.

Skolinspektionen har i överföringsbeslut den 10 juni 2010 (dnr 37-2010:2893) beslutat att den fristående gymnasieskolan Athleticagymnasiet i Stockholm, huvudman Athleticagymnasiet AB, har från och med läsåret 2011/2012 rätt till bidrag för:

- Utbildningen Naturvetenskapsprogrammet inriktning Naturvetenskap motsvarar det nationella Naturvetenskapsprogrammet inriktning Naturvetenskap.
- Utbildningen Ekonomiprogrammet, inriktning Ekonomi motsvarar det nationella Ekonomiprogrammet inriktning Ekonomi,
- Utbildningen Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning Medier, information och kommunikation motsvarar det nationella Samhällsprogrammet inriktning Medier, information och kommunikation,
- Utbildningen Handels- och administrationsprogrammet inriktning Handel och service motsvarar det nationella Handels- och administrationsprogrammet inriktning Handel och service.

Skolverket godkände genom beslut den 29 oktober 2010 att nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) inom idrotterna fotboll och bordtennis får bedrivas. Beslutet gäller i sex år.

Skolinspektionen förklarar i beslut den 29 november 2010 (dnr 37-2010:4656) att nationellt godkänd idrottsutbildning inom idrotterna fotboll och bordtennis vid den fristående gymnasieskolan Athleticagymnasiet i Stockholm ska vara berättigad till bidrag. Vid Skolinspektionens tillsynsbesök bedrivs enbart idrottsutbildning i fotboll.

Skolinspektionen avslår i beslut den 27 september 2011 (2011:1232) ansökan om att godkänna Athleticagymnasiet AB som huvudman för gymnasieskola avseende Samhällsprogrammet inriktning beteendevetenskap samt samhällsvetenskap, Ekonomiprogrammet inriktning juridik samt Naturvetenskapsprogrammet inriktning Naturvetenskap och samhälle vid Athleticagymnasiet i Stock-

holms kommun. Mot bakgrund av de uppgifter som Athleticgymnasiet AB har lämnat i sin ansökan och av utredningen har Skolinspektionen gjort den sammantagna bedömningen att huvudmannen inte har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för de sökta utbildningarna. Athleticgymnasiet AB har överklagat Skolinspektionens beslut som har förelagts att yttra sig till Förvaltningsrätten i Stockholm, i mål nr 21574-11.

Verksamheten vid Athleticgymnasiet startade läsåret 2003/04 och omfattar utbildningarna:

Årskurs 1:(GY11)

- Ekonomiprogrammet inriktning Ekonomi,
- Samhällsprogrammet inriktning Medier, information och kommunikation,
- Naturvetenskapsprogrammet inriktning Naturvetenskap.

Årskurs 2 och 3: (Tidigare tillstånd)

- Utbildningen kallad Naturvetenskaplig utbildning med idrottsprofil,
- Utbildningen kallad Samhällsvetenskaplig utbildning med idrottsprofil,
- Utbildningen kallad Handels- och administrationsutbildning med idrottsprofil.
- Specialutformat Medieprogram, kommunikation och äventyr.

Skolan följer Lgy 11 (årskurs 1) och läroplanen för de frivilliga skolformerna Lpf 94 (årskurs 2 och 3).

Skolan hade vid tillsynstillfället 421 elever. Athleticgymnasiet ligger i ombyggda kontorslokaler på västra Kungsholmen. De flesta eleverna är folkbokförda i Stockholms kommun.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Stockholms kommun angående kommunens rätt till insyn. Det framkom att utbildningsförvaltningen i Stockholms kommun inbjuder till informationsträffar, erbjuder extern utvärdering, brukarundersökning till elever i årskurs 2, samt genomfört en ekonomisk riskanalys av företag som driver fristående gymnasieskolor i Stockholms kommun.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Frida Eek deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Håkan Eilard
Enhetschef

Marie Wiberg-Svensson
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen, enskild elevs rätt, samt huvudmannaskap och godkännande.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).